

Aika: 27.5.2020 klo 8.17-10.15

Paikka: Sähköinen työskentelyalusta Teams

Osallistujat:

jäsenet:

Lyly Lauri, pj.

Jarva Marko, 1. vpj.

Paalanen Piila 2. vpj.

Aaltonen Mikko 57-65 §

Ikonen Anna-Kaisa 57-64 §

Jakara Riitta

Lahikainen Stiina

Luojus Katja 57-65 §

Niemi Veijo

Ollila Riitta

Sasi Ilkka

Suoniemi Juhana

~~Uusi Erkkilä Pertti~~

varajäsenet:

~~Loukaskorpi Johanna~~

~~Lanne Janika~~

~~Peurala Johanna~~

~~Torkkola Sinikka~~

~~Tulonen Irja~~

~~Viljanen Jussi~~

~~Törhönen Marko~~

~~Sorsa Minna~~

~~Liuha Tuukka~~

~~Sirniö Ilpo~~

~~Jäntti Aleks~~

~~Stenhäll Jaakko~~

~~Lumia Mervi~~

Muut osallistujat:

Nurminen Päivi

Pohjonen Juhani

Halsinaho Aila

Yli-Rajala Juha

seutujohtaja, esittelijä, TKS

seutusihteeri, sihteeri, TKS

seutuassistentti, tiedottaja, TKS

kuntajohtajakokouksen pj., Tampere

Kutsuttu kokoukseen:

Hastio Pia

Periviita Mika

Kuusela Kaisa

Välimäki Jussi

Hynynen Kaisa

Kankkonen Satu

yleiskaavapäällikkö, Tampere, 63 §

joukkoliikennejohtaja, Tampere, 63 §

seutusuunnittelupäällikkö, TKS 63-66 §

paikkatietoasiantuntija, TKS, 65 §

projektitutkija, TKS 66 §

kehittämispäällikkö, TKS 66 §

Lauri Lyly
puheenjohtaja

Juhani Pohjonen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2020

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Stiina Lahikainen

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2020

Todistaa

Juhani Pohjonen

Käsiteltävät asiat:

57 § KOKOUKSEN AVAUS	4
58 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	5
59 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	6
60 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	7
61 § EDELLISEN KOKOUKSEN 29.4.2020 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN	8
62 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	9
63 § VALTION JA TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN VÄLISEN MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA LIIKENTEEN SOPIMUKSEN 2020-2023 VALMISTELU, TILANNEKATSAUS	10
64 § MAL-SOPIMUS 2016-2019, SEURANTA	13
65 § LÄHIJUNALIIKENTEEN KEHITTÄMINEN, TILANNEKATSAUS	16
66 § ASUINALUEIDEN ERIYTYMISKEHITYS JA SEUDULLINEN SEURANTATYÖKALU, TILANNEKATSAUS	19
67 § KESÄKUUN KOKOUKSEN AJANKOHDAN MUUTOS	21
68 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	22
69 § SEURAAVAT KOKOUKSET	23
70 § MUUT ASIAT	23
71 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	23

57 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja Lyly avasi kokouksen klo 8.17.

58 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimitelimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimitelimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 20.5.2020.

Kokouksen sähköisen työskentelyalustan Teamsin kokouslinkki on lähetetty seutuhallituksen jäsenille 20.5.2020.

Seutuhallitus 27.5.2020

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Todetaan, että kokous pidetään koronaviruksen aiheuttaman poikkeus-tilanteen vuoksi sähköisellä Teams-työskentelyalustalla.

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi.

Todetaan kokous päätösvaltaiseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

59 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Seutuhallitus 27.5.2020

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Anna-Kaisa Ikonen.

Pöytäkirja tarkastetaan mahdollisimman pian koronaepidemian ohjeiden niin salliessa.

Tarkastuksen viivästyessä pöytäkirja hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

Päätös.

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Stiina Lahikainen.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

60 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEEN

Esityslista on toimitettu sähköisesti 20.5.2020.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 27.5.2020
Puheenjohtaja Lyly:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Kokouksen esityslistan järjestystä muutettiin siten, että

pykälänä 63 käsiteltiin: valtion ja Tampereen kaupunkiseudun välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2020-2023 valmistelu, tilannekatsaus

pykälänä 64 käsiteltiin: MAL-sopimus 2016-2019, seuranta

pykälänä 65 käsiteltiin: lähijunaliikenteen kehittäminen, tilannekatsaus.

Muutettu esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

Tiedoksi.
Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

61 § EDELLISEN KOKOUKSEN 29.4.2020 PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Seutusihteerin Pohjonen

Valtio on antanut tiukkoja ohjeita, joilla tähdätään koronaepidemian hillitsemiseen. Ohjeiden mukaan julkisia kokouksia ja lähitapaamisia tulisi välttää.

Seutuhallituksen 25.3.2020 kokouksen pöytäkirjaa ei edellä mainitusta syystä ole tarkastettu tavanomaisesti pöytäkirjantarkastajan toimesta.

Kokouksesta laadittu pöytäkirja on jaettu kokouksen liitemateriaaleissa.

Liite:

- seutuhallituksen pöytäkirja 29.4.2020

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 27.5.2020

Puheenjohtaja Lyly:

Seutuhallitus päättää

hyväksyä kokouksen 29.4.2020 pöytäkirjan ja

että pöytäkirjantarkastaja tarkastaa ja allekirjoittaa pöytäkirjan mahdollisimman pian koronaepidemian ohjeiden niin salliessa.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteerin Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

62 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutuhallituksen **edellisen kokouksen 29.4.** toimeenpano

ASIA	TOIMEENPANO
Tampereen raitiotien seudullinen yleissuunnitelma, tilannekatsaus	Yleissuunnitelman lausuntokierros ja kuntalaisten verkkokysely päättynyt. Valtuustot käsittelevät rata-varauksia loka-marraskuussa 2020.
Rakennesuunnitelman tilannekuvan laatiminen	Maston valmistelu jatkuu
Seutureittien ja virkistysalueiden kehittämisen suunnitelman hyväksyminen	Hyödyntäminen jatkuu kunnissa ja seututyöryhmissä
Tampereen kaupunkiseudun kaupunkipoliittinen asema, kansallisen kaupunkistrategian valmistelu	Valmistelua seurataan ja osallistutaan tarpeen mukaan
Selvitys Tredun hallintamallivaihtoehdoista	Selvitys käsittelyssä jäsenkunnissa
Seutujohtajan ajankohtaiskatsaus kuntayhtymän kevään toimintaan	Rekrytointitilanne selostetaan kokouksessa

Huhtikuun 2020 väestötilasto ja vuoden 2019 muuttotietoja toimitetaan kokoukseen.

Työllisyystilasto julkaistaan vasta 27.5., joten tiedot toimitetaan erikseen kokouksen jälkeen.

Kuntajohtajakokouksen muistiot 30.4. ja 15.5.2020

Seutuhallitus 27.5.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

63 § VALTION JA TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN VÄLISEN MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA LIIKEN- TEEN SOPIMUKSEN 2020-2023 VALMISTELU, TILANNEKATSAUS

Seutujohtaja Nurminen 18.5.2020

Sopimusmenettely

Tampereen kaupunkiseudun kuntien ja valtion välillä on solmittu vuodesta 2011 alkaen hallituskauden mittainen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL1, MAL2 ja MAL3). Sopimuksella tuetaan kaupunkiseudun kestävästä yhdyskuntarakenteen toteutumista ja vähähiilistä liikkumista. Toteutettavat ratkaisut perustuvat valtuustojen hyväksymään Rakennesuunnitelmaan 2040. Sopimus nojaa kaikkien kuntien ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä ja yhteistyön vahvistamisesta.

Sopimuksella kunnat sitoutuvat muun muassa konkreettisiin asuntotuotanto-tavoitteisiin sekä kestävästä liikkumisesta ratkaisuihin. Valtio sitoutuu puolestaan osoittamaan rahoitusta muun muassa joukkoliikenteen ml. raideliikenteen kehittämiseen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin sekä kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon.

Sopimuksen hyväksyvät valtuustot, ja sen poliittista valmistelua ohjaa seutuhallitus. Valmistelua tukevat seudun kuntajohtajakokous, seudulliset työryhmät ja seututoimiston asiantuntijat. Sopimuksen toteutusta seurataan vuosittain.

MAL-menettely on osa hallitusohjelmaa, ja se on käynnistynyt Tampereen kaupunkiseudun ja valtion pilottisopimuksella 2010-2011. Sopimus on kohdennettu aikaisemmin vain Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkiseudulle. Pääministeri Marin hallitusohjelmassa menettelyn laajentamisesta Lahden, Kuopion ja Jyväskylän seuduille on linjaus.

Sopimuksen sisältö

MAL-sopimusluonnoksen 2020-2023 (MAL4) pääsisällöt ovat 1. Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmä sekä 2. Asumisen ja elinympäristön laatu. Sisällöt kohdistavat sopimuksen voimakkaasti kaupunkiseudun alueen sisäiseen kehittämiseen ja saavutettavuuteen.

Sopimuksessa esitetään myös keskeisiä lähtökohtia sekä muita sopimuksen toteuttamisen kannalta tärkeitä valtion toimenpiteitä, joista keskeinen on muun muassa 12 vuotinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma. Sopimuksen pitkäjänteisyyttä kuvataan 12-vuotisen

tavoitetilan sen kehityspolun kautta. Sopimuksen varsinaiset toimenpiteet koskevat vuosia 2020-2023. Ne ovat keskeisimpiä ja sopimusosapuolten yhteistyötä edellyttäviä toimenpiteitä.

Keväällä 2019 käynnistyneet neuvottelut ovat tauon jälkeen käynnistyneet uudelleen, ja tavoitteena on saada neuvottelutulos osapuolten hyväksyttäväksi kesän aikana 2020. Viimeiset kokoukset on aikataulutettu päiville 20.5 ja 29.5.

Valtion ja kaupunkiseudun neuvottelujen sopimusluonnoksia on käsitelty kuntajohtajakokouksissa sekä kuntien hallituksissa poliittisen ohjauksen saamiseksi.

Haasteellisemmaksi sopimusneuvotteluissa ovat osoittautuneet:

- Valtio-osapuolen sitoutuminen pitkäjänteiseen kehittämiseen erityisesti raideliikenteessä
- Valtion rahoitustaso ja rahoitusmenettely
- Kansallista saavutettavuutta tukevat väylähankkeet
- Valtakunnallisen 12-vuoteisen liikennejärjestelmän rooli

Liite:

- MAL-menettely kehittyminen 2011-2020
- MAL4-sopimusluonnos 20.5. valtion ja kaupunkiseudun neuvottelun pohjaksi, toimitetaan vain seutuhallituksen varsinaisille jäsenille

Seutuhallitus 27.5.2020

Seutujohtaja Nurminen

Päätösehdotus.

Seutuhallitus päättää

merkitä tilannekatsauksen tiedoksi ja

käydä ohjauskeskustelun MAL-sopimuksen 2020-2023 viimeistelystä

että seutuhallitus hyväksyy ehdotuksen valtion ja kaupunkiseudun väliseksi MAL-sopimukseksi tarvittaessa ylimääräisessä kokouksessaan ja lähettää sen edelleen kuntiin hyväksyttäväksi

että kuntien valtuustot hyväksyvät sopimusehdotuksen yhdenmukaisena

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

64 § MAL-SOPIMUS 2016-2019, SEURANTA

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela 28.4.2020

Valtion ja kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2016-2019 (MAL3-sopimus) allekirjoitettiin seudun kuntien sekä muiden seudun toimijoiden ja valtion sopijaosapuolen kesken kesäkuussa 2016. Sopimus päättyi vuodenvaihteessa 2020.

Sopimus sisältää 27 kohtaa, joiden pohjalta on laadittu osapuolten hyväksymä vastuunjako- ja ohjelmointitaulukko. Vuoden 2019 seuranta-tiedot on kerätty vastuunjakotaulukon mukaisesti. Tietojen toimittamisesta ovat vastanneet kunnat ja muut sopijaosapuolet. Seutuyksikkö on vastannut raporttiluonnoksen kokoamisesta.

Seurantaraportissa luodaan yhteenveto koko kuluvaan MAL-kauteen. Valmis raportti hyväksytään alustavan aikataulun mukaan tässä kokouksessa. Lisäksi kuntajohtajat ja seutuhallitus käsittelevät raporttia ennen valtio-osapuolen kanssa 29.5.2020 pidettävää seurantakokousta.

Havaintoja MAL3-sopimuksen toteutumisesta

Seudun kasvu ja kasvun kohdentuminen

Seudun kasvu oli koko MAL-sopimuskauden noin prosentin luokkaa. Tämä vastasi sopimuksen tavoitetta. Kasvu kohdentui rakenteen keskeisiin osiin.

Asuntotuotanto

Asuntotuotanto keskittyi voimakkaasti rakenteen keskeisiin osiin. Esi-merkiksi viime vuoden asuntotuotannosta 82% sijoittui keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeelle. MAL-sopimuskauden kuluessa myös seudun suurille projektialueille Härmälänrantaan, Niemenrantaan, Vuorekseen ja Kalevaan sijoittui 38% asuntotuotannosta. Luvut ovat osittain päällekkäisiä.

Kohtuuhintainen vuokra-asuntotuotanto

Kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon tavoitteesta saavutettiin 69%. Kuntien väliset erot olivat suuret ja vuosittaiset tuotantomäärät vaihtelivat suuresti etenkin kehyskunnissa.

Suuret liikennehankkeet

Raitiotien rakentaminen eteni aikataulussa.

Pienet infrahankkeet

MAL-sopimuksen ns. pienet liikennehankkeet etenivät pääosin sopimuksessa esitetyllä tavalla. Suunnitelmavalmius ei sopimuksen synty-

vaiheessa ollut kaikilta osin riittävä, joten tarkemman suunnittelun edessä kustannusarviot tarkentuivat - useimmiten luonnollisesti ylöspäin. Kustannusarvioiden nouseminen johti joidenkin hankkeiden kohdalla siihen, että toimenpiteitä jouduttiin priorisoimaan ja joistakin hankkeista jouduttiin yhteisellä päätöksellä myös luopumaan. Esimerkiksi kustannuksiltaan suurin tieliikennettä koskeva hanke, eli Naistenmatkantien hanke Tampereella ja Pirkkalassa, jouduttiin jakamaan siten, että osa saatiin toteutettua tällä MAL-kaudella ja hankkeen loppuun saattaminen siirtyy seuraavalle MAL-kaudelle. Yhteistyö eri osapuolten välillä toimi kuitenkin varsin hyvin ja tulevaa sopimuskautta ajatellen on jo mietitty korjausliikkeitä nyt havaittujen ongelmien ehkäisemiseksi.

Joukkoliikenteen kehitys

Joukkoliikennetuki kehittyi MAL-sopimuskaudella hyvin lisääntyen kaikkiaan 23,1 %. Tampereen tuki kehittyi 12,18 M€:sta 14,14 M€:oon (+16,1 %). Kehyskuntien tuki kasvoi 2,61 M€:sta 4,59 M€:oon (+ 75,8%). Valtion tuki pysyi koko sopimuskauden runsaassa 2 M€:ssa. Matkustajamäärät kasvoivat sopimuskaudella 12 %.

Seurannan hyödyntäminen

MAL3-seurannan tuloksia voidaan hyödyntää seutuyhteistyössä, muun muassa seudun asuntopoliittisen ohjelman valmistelussa sekä myöhemmin rakennesuunnitelman päivityksen yhteydessä. MAL-seuranta on hyödynnetty myös MAL4-sopimuksen 2020-2023 valmistelussa.

Seutusunnittelupäällikkö Kaisu Kuusela selostaa asiaa kokouksessa. Paikalla myös valmisteluun osallistuneet paikkatietoasiantuntija Jussi Välimäki ja seutusihteeri Pohjonen.

Liite:

- MAL3-seuranta

Seutuhallitus 27.5.2020

Seutujohtaja Nurminen

Päätösehdotus.

Seutuhallitus päättää

hyväksyä MAL-sopimuksen seurannan 2016-2019

että seutuyksikkö voi viimeistellä seurannan valtio-osapuolen kanssa käsiteltäväksi ja

että MAL-sopimuksen seuranta hyväksytään jäsenkunnissa.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

jäsenkunnat

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

Anna-Kaisa Ikonen poistui kokouksesta.

65 § LÄHIJUNALIIKENTEEEN KEHITTÄMINEN, TILANNEKATSAUS

Seutujohtaja Päivi Nurminen 24.4.2020

Seudullinen raideliikenne on rakennesuunnitelmassa linjattu kestävä liikemisen runkoratkaisuksi kaupunkiseudulla. Raitiotien ja lähijunan myötä kaupunkiseutu nousee eurooppalaisten raideliikenneseutujen joukkoon. Linjaus on edennyt kohti toteutusta MAL-sopimusten kautta.

Lähijunaliikenteen mahdollisuudet kaupunkiseudulla (sis. Sastamala, Akaa ja Mänttä-Vilppula) tunnistettiin 2011 laaditussa kehittämissuunnitelmassa. Siinä määriteltiin seuraava kehityspolku: 1) seutulipun käytön laajentaminen junaliikenteeseen 2) pienet liikennetarjonnan lisäykset, 3) vuorovälin tihentäminen ja 4) toimiva, laaja lähijunaliikenne ja sen vaatimat infrainvestoinnit. Kehityspolku on edennyt uuden lähijunapilotin (M-juna) myötä kohti 3. vaihetta. Kuntien oma suunnittelutyö ja investoinnit asemansuutujen vahvistamiseen on ollut tärkeä viesti valtiolle.

Pirkanmaan alueellinen lähijunapilotti

Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi syksyllä 2018 alueilta hakemuksia osallistumisesta junaliikenteen pilottihankkeeseen osana LVM:n osto- ja velvoiteliikennettä joulukuusta 2019 alkaen. Pilotin on tarkoitus kestää joulukuuhun 2022 saakka. Pilottihankkeeksi etsittiin ensisijaisesti sellaisia liikennöintikonaisuuksia, joita voitaisiin liikennöidä myös pitkällä aikavälillä.

Pilottialueita valitessaan liikenne- ja viestintäministeriö edellytti kysyntäpotentiaalin lisäksi paikallista valmiutta sitoutua liikenteen kehittämiseen sekä rahallisesti että henkilöressurssien kautta. Pirkanmaan alue valikoitui yhdeksi kolmesta pilottialueesta. Pilotin kehittämistoimenpiteet painottuvat Tampereen kaupunkiseudun alueelle ja erityisesti Nokian ja Tampereen välille, jossa 15.12.2019 alkaen on ollut arkipäivisin käytettävissä 16 junavuoroa suuntaansa entisen 9 vuoron sijaan. Tampereen ja Lempäälän välillä junavuorot lisääntyvät 22 vuorosta 28 vuoroon suuntaansa. Oriveden ja Tampereen välillä vuorotarjonta kasvoi vastaavasti 11 vuorosta 14 vuoroon.

Tampereen kaupunki (kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomaisen) ja VR-Yhtymä Oy neuvottelivat pilottiin liittyen lippuyhteistyöstä, jossa Nysse-kausiliput (30-360 vrk:n kausiliput) kelpuutettiin VR:n lähi- ja kaukoliikenteessä Tampereen seudulla 3.2.2020 alkaen. Nysse-kausiliput

leimataan asemalaitureilla Tampereen kaupungin asentamilla kortinlukijoilla.

Selvitys tulevaisuuden maankäyttöedellytyksistä Tampereen kantakaupungin lähijuna-asemien ympäristöissä.

Seutusihteeri Pohjonen

Tampereen kaupunki on teettänyt yleiskaavan taustaselvityksen, jossa tutkittiin lähijunaliikenteen mahdollisia asemapaikkoja Tampereella, asemien ratateknistä toteutusmahdollisuutta ja asemaympäristöjen maankäyttöpotentiaalia. Lisäksi tehtiin alustavia linjasto- ja aikataulutarkasteluja, jotta voitiin arvioida kalusto- ja liikennöintikustannuksia. Selvityksen perusteella on todettu tarve seudulliselle jatkotyölle, jotta voidaan arvioida lähijunaliikenteen roolia joukkoliikennejärjestelmässä ja vaikutuksia kaupunkirakenteeseen sekä suunnitella tavoiteltavan lähijunaliikenteen toteutuspolku.

Selvityksen johtopäätöksiä/Eero Kauppinen/projektisihteeri:

- Tampereen seudulla on oikeasti potentiaali lähijunille niin liikenteellisesti kuin maankäytöllisestikin.
- Tampereen seudun tilannetta ei voi verrata HSL:n liikenteeseen, koska olemme Suomen solmukohta kaukoliikenteessä ja Pirkanmaan rataverkolla tavaraliikenne on erittäin suurta ja merkittävää koko Suomen viennin kannalta, eikä lähiliikenteelle ole käytössä omia raiteita.
- Lähijunaliikenteen nykyinen pullonkaula on Tampereen henkilörata-piha.
- Pienistä osaoptimoiduista alueellista projekteista on vaikea saada kokonaiskuvaa tai kokonaisvaltaista tahtotilaa.
- Kyseessä ei ole kaupungin tai kaupunkiseudullinen, vaan maakunnallinen selvitystarve, koska kaupunkiseudun lisäksi tähän voi herätä kiinnostusta myös Akaasta, Sastamalasta, ehkä Parkanosta ja Mänttä-Vilppulasta.
- Etenkin rataverkon haltija Väylä, liikenteen tilaaja LVM ja junakaluston omistaja VR tulisi mahdollisesti saada mukaan yhteistyöhön, jotta realistinen näkemys saadaan yhteisesti.
- Tässä selvityksessä tulisi saada vaiheittainen toteutuspolku lähijunille Pirkanmaalla ja määrittää tavoitteet. Esimerkiksi ensisijaisesti lähijunien pääteasemat tulisi määrittää ja pääteasemilta haluttu palvelulupaus (matka-aika, vuoroväli) Tampereen päärautatieasemalle.

- Tällä hetkellä valtio valmistelee ensi kertaa historiassa 12-vuotista valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Suunnitelma koskee kaikkia kulkumuotoja ja se antaa lähtökohdat koko Suomen liikenneverkon ja liikenteen palveluiden suunnitteluun. Suunnitelma laaditaan vuosille 2021-2032.
- Tällä hetkellä maakuntien ja kaupunkien intressit kohdistuvat etenkin liikenneverkkoon, vaikka uudessa pitkäjänteisessä suunnitelmassa palvelut ovat myös mukana.
- Tampereen lähijunat tulee joka tapauksessa tarvitsemaan pitkällä aikavälillä oman lähijunakaluston, mikäli lähijunaliikennöintiä halutaan nähdä 2020-luvulla. Siksi Tampereen kaupungin, kaupunkiseudun ja maakunnan olisi olennaista saada yhteinen tahtotila, jotta Tampereen lähijunakaluston tarve saadaan kirjattua tulevaan 12-vuotiseen valtakunnalliseen liikennejärjestelmään. Uusi moderni lähijunakalusto kustantaa kymmeniä miljoonia euroja, eikä HSL aio luopua omista nykyisistä FLIRTeistään (Sm5-junista), koska HSL:n kalustotarve kasvaa kaupunkiseudun ja HSL-alueen laajentuessa (viimeisimpänä Järvenpään kaupunki).

Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita ja yleiskaavapäällikkö Pia Hastio selostavat asiaa kokouksessa.

Liite:

- esittelymateriaali
- raporttitiivistelmä

Seutuhallitus 27.5.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

käydä ohjaavan keskustelun lähijunaliikenteen kehittämistä kaupunkiseudulla.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

Katja Luojus ja Mikko Aaltonen poistuivat kokouksesta.

66 § ASUINALUEIDEN ERIYTYMISKEHITYS JA SEUDULLINEN SEURANTATYÖKALU, TILANNEKATSAUS

Kehittämispäällikkö Kankkonen

Tampereen kaupunkiseudun seutuhallitus käynnisti 26.6.2019 seudun asuntopoliittisen ohjelman uudistamisen 2020. Osana seudun asuntopoliittista ohjelmaa seudullistetaan Tampereen kaupungin kehittämä hyvinvointi-indeksi, jonka avulla tarkastellaan seudun eri asuinalueiden väestön hyvinvointieroja. Indeksien seudullistaminen sisältyy MAL4-sopimusluonnokseen. Seutuyksikkö on saanut hanketta varten Ympäristöministeriön Kestävä kaupunki - ohjelman rahoituksen ja seutuyksikköön on hankerahoituksen turvin palkattu projektitutkija Kaisa Hynynen laatimaan analyysia seudun asuinalueista. Seudullisen hyvinvointi-indeksi -työvälineen rakentamisesta ja paikkatietopohjaisten aineistojen käsitteilyä vastaa hankkeen aikana seutuyksikön paikkatietoasiantuntija Jussi Välimäki. Seutuyksikön pienryhmään kuuluvat lisäksi seutusuunnittelu-päällikkö Kaisu Kuusela ja kehittämispäällikkö Satu Kankkonen, joilla on työssä ohjausvastuu.

Työryhmäpohjainen ohjausvastuu on Masto- ja HyPa-työryhmillä. Työlle on lisäksi nimetty ulkopuolinen tieteellinen ohjausryhmä, joka koostuu kaksi kertaa. Tieteelliseen ohjausryhmään kuuluvat professori Liisa Häikiö, Tampereen yliopistosta, apulaisprofessori Venla Bernelius, Helsingin yliopistosta, apulaisjohtaja (ARA) Hanna Dhalmann sekä tutkija Jenni Mäki, Lapin yliopistosta (Tampereen kaupunki).

Tieteellinen ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 28.2.2020 ja otti tuolloin kantaa analyysissa käytettäviin lähtöaineistoihin sekä analyysin sisältöön. Tutkimuksen kautta pyydettiin kiinnittämään erityistä huomiota lapsiperheköyhyyteen ja alueiden väliseen muuttoon eri tulo- luokissa. Asuinalueiden tilaa kannattaa peilata muihin muuttujiin, kuten sijaintitekijöihin, rakennuskantaan ja palveluihin. Tieteellisen ohjausryhmän näkemys oli lisäksi se, että analyysin myötä selvityksen tulisi tarjota suosituksia eriytymiskehityksen lieveilmiöiden ennaltaehkäisyyn ja oireiden lieventämiseen. Lisäksi ryhmä pyysi pohtimaan tarkemmin, mitä tavoitellaan tai mihin eriytymiskehityksen seurantavälineen kehittämisellä seutuyhteistyössä ja kunnissa tulevaisuudessa pyritään.

Projekti on edennyt työsuunnitelman mukaan aikataulussa ja analyysityö edistyy kolmivaiheisena: 1) tarkasteltavien alueiden rajaaminen ja luokittelu 2) alueiden kuvaus ja analyysi 3) suositusten laatiminen. Tällä hetkellä on meneillään vaihe kaksi.

Projektitutkija Kaisa Hynynen esittelee asiaa kokouksessa.

Seutusuunnittelupäällikkö Kaisu Kuusela ja kehittämispäällikkö Satu Kankkonen on kutsuttu kokoukseen.

Liite:

- Asuinalueiden eriytymiskehitys ja seudullinen seurantatyökalu

Seutuhallitus 27.5.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Seutuhallitus päättää

merkitä tilannekatsauksen tiedoksi ja

käy ohjaavan keskustelun hankkeen jatkamiseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

67 § KESÄKUUN KOKOUKSEN AJANKOHDAN MUUTOS

Hallintosäännön mukaan:

Toimielin pitää kokouksensa päättämääränsä aikana ja paikassa. Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Seutuhallituksen vuosikalenteriin on merkitty kesäkuun kokous pidettäväksi 24.6. klo 8.15-10.15.

Puheenjohtaja on esittänyt, että kokous siirretään pidettäväksi 17.6. klo 8.15-10.15

Kokouksessa käsitellään mm:

- Paikallisjunaliikenteen seutuselvytys
- Kaupunkiseudun edunvalvonnan tilannekatsaus
- Kuntayhtymän talous- ja toimintaraami 2021
- Kaupunkiseudun väestö- ja asuntotarve-ennusteiden 2040 valmistelu

Kokoukseen valmisteltavia asioita on tarkoitus käsitellä osaltaan kuntajohtajakokouksessa 12.6. Tästä syystä on tarkoituksen mukaista, että seutuhallituksen esityslista postitetaan tämän kokouksen jälkeen perjantaina 12.6.2020.

Seutuhallitus 27.5.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

että kesäkuun kokous siirretään pidettäväksi 17.6.2020 klo 8.15-10.15 ja

että kokouksen esityslista postitetaan perjantaina 12.6.2020.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

68 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat 22.4.-19.5.2020 asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

Liite:

- Koonti seutujohtajan päätöksistä

Seutuhallitus 27.5.2020

Päätösehdotus:

Seutuhallituksen puheenjohtaja Lyly:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 22.4.-19.5.2020 ja

että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

69 § SEURAAVAT KOKOUKSET

Vuoden 2020 kokoukset keskiviikkoisin klo 8.15-10.15

29.4., 27.5., ~~24.6.~~ --->17.6.,

26.8., 30.9., 28.10., 25.11. ja 16.12.

70 § MUUT ASIAT

Ei muita asioita.

71 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja Lyly päätti kokouksen klo 10.15.